

@groenginy

La revista del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Lleida

Maig 2013 - Núm. 36

Gestió Integrada de Plagues Narciso Pastor, nou director d'ETSEA

Tots tenim alguna cosa de sirena.
Quan sortim d'un entorn segur, la nostra salut se'n ressent.

Treballem per tornar la salut al seu lloc
Més de 32.000 professionals sanitaris i la major xarxa hospitalària d'Espanya amb la tecnologia més avançada.

901 10 10 10
asisa.es

ASISA LLEIDA
Gran Paseo de Ronda, 170
Tel.: 973 727 043

Patrocinador Oficial de l'Equip Nacional de Natació Sincronitzada

ASISA

IRTA
INVESTIGACIÓN Y TECNOLOGÍA
AGROALIMENTARIA

El IRTA realiza todo tipo de ensayos, adaptándose a sus necesidades y ayudándole en el desarrollo de sus productos.

Realización de ensayos preliminares, de eficacia, fitotoxicidad, resistencias, fauna útil, pruebas organolépticas, paneles de cata, efectos sobre procesos de transformación e informes de comparabilidad.

Realización de ensayos demostrativos, acciones de transferencia de resultados, acciones formativas y de asesoramiento para empresas.

ENSAYOS DE FITOSANITARIOS
CON ACREDITACION EOR 76/12

Contactos:

Sra. Rosana García Fornieles
Desarrollo Investigación e Innovación
Rosana.Garcia@irta.es
Telf. 638687307

Dr. Simó Alegre Castellví
Director Técnico EOR
Simo.Alegre@irta.es
Telf. 973702579

M. Isabel Perea i Jou

Tresorera del Col·legi d'Enginyers
Tècnics Agrícoles a Lleida

Editorial

Endavant amb la sostenibilitat

Permeteu que dediqui aquesta editorial a la sostenibilitat... la paraula màgica! Si fa uns anys m'haguessin preguntat el significat d'aquest mot, hauria dit que era la propietat de sostenir i l'hauria atribuït ràpidament a certa peça íntima femenina. Avui sé que és "un concepte econòmic, social i ecològic complex entorn de les relacions entre les societats i el medi ambient. Pretén ser una manera d'organitzar l'activitat humana de manera que la societat i els seus membres siguin capaços de satisfer les seves necessitats i expressar el seu potencial màxim en el present al mateix temps que es manté la biodiversitat i els ecosistemes naturals, planejar i actuar per poder mantenir aquests ideals indefinidament. La sostenibilitat afecta a tots els nivells organitzatius, des del barri fins al planeta sencer". Uf! Quasi res!

Entre el "barri" i el "planeta sencer" hi ha l'agricultura i, és clar, aquesta ha de ser sostenible. En aquesta línia, s'ha publicat la normativa d'ús sostenible de productes fitosanitaris, la qual requereix la figura de l'assessor en gestió integrada de plagues. El nostre col·lectiu ofereix grans professionals per a aquest menester. Companys que, des de fa molts anys, ja estan compromesos amb els pagesos en optar per l'aplicació de pràctiques amb baix consum de fitosanitaris químics prioritzant els mètodes biològics

per controlar les plagues i minimitzar els riscos que tenen per a la salut humana i el medi ambient.

Per tal que l'agricultura o qualsevol altre sector siguin sostenibles cal molt més que les normatives. Si tots i cadascú de nosaltres, al nivell i àmbit que ens correspongui fóssim responsables, coherents, honrats i valents ens podríem estalviar molta d'aquesta paperassa amb redactat d'obligat compliment. Altres temps estaríem vivint si els valors que he esmentat predominessin a la nostra societat per sobre dels de l'especulació, l'ambició desmesurada, la irresponsabilitat i la falta de respecte pels nostres semblants. Us convido a la reflexió... per què no triomfa l'intel·ligent en lloc de l'espavilat, ni l'honrat davant el trampós?

Des del col·legi defensem la sostenibilitat de l'agricultura i de la nostra professió i fa uns anys que, cada tardor, us oferim una Jornada Tècnica per formar-nos. Enguany versarà sobre sistemes de regulació per millorar la productivitat i qualitat de la fruita. Us hi esperem el 30 d'octubre!

Per acabar, unes línies per al Narciso Pastor: enhorabona pel teu nou càrrec com a Director de l'ETSEA-UdL i compta amb el Col·legi de Lleida per a la consecució dels teus reptes. Ànim!

Sumari

Editorial

pàgina 3

Gestió Integrada de Plagues, una oportunitat per a la sostenibilitat

pàgines 4 a 6

Notícies del Col·legi

pàgina 7

Narciso Pastor: nou director de l'ETSEA

pàgines 8 i 9

Entrevistem al col·legiat Jaume Carrera

pàgines 10 i 11

Foto portada: Antoni Fernández Martínez

El Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles-Demarcació de Lleida, no es fa responsable de les declaracions i opinions expressades pels entrevistats o els signants dels articles de les planes d'aquesta revista. **Dipòsit Legal:** L-981-2003

Gestió integrada de plagues, una oportunitat per a la sostenibilitat

per **Jordi Giné** · Cap del Servei de Sanitat Vegetal de la Generalitat de Catalunya

La nova normativa d'ús sostenible dels productes fitosanitaris indica que la gestió de les plagues dels vegetals en àmbits professionals es realitzarà mitjançant l'aplicació de pràctiques amb baix consum de productes fitosanitaris, donant prioritats, quan sigui possible, als mètodes no químics, de manera que els assessors i usuaris optin per les pràctiques i els productes amb menors riscos per a la salut humana i el medi ambient, d'entre tots els disponibles per tractar una mateixa plaga. Tot això es durà a terme tenint en compte els principis generals de la Gestió Integrada de Plagues.

Es considera que aquests principis ja els compleixen els agricultors certificats en Producció Agrària Ecològica, Producció Integrada i produccions certificades aprovades pel Comitè Fitosanitari Nacional així com els que estiguin integrats en les ADV.

La Gestió Integrada de Plagues (GIP) promou els mecanismes naturals de control de plagues malalties i males herbes amb la possibilitat d'utilitzar productes fitosanitaris de manera raonada, tot buscant la mínima alteració possible dels ecosistemes agraris i l'òptim rendiment de les collites.

És per aquests motius que a partir del proper **1 de gener del 2014** tots els agricultors professionals hauran d'aplicar els principis de la GIP a les seves explotacions. Aquests principis quedaran recollits en unes guies específiques per a cada cultiu o grup de cultius que està previst que es publiquin oficialment per part del Ministeri d'Agricultura (Magrama).

Per ajudar a prendre correctament les decisions, els agricultors hauran de poder disposar d'un assessorament en gestió integrada de plagues. No el necessitaran les explotacions i/o tipus de produccions que es consideri que tenen un baix consum de productes fitosanitaris (encara per definir oficialment en el moment de redactar aquest article).

Formació dels aplicadors

Totes les persones que facin tractaments o manipulin productes fitosanitaris han de tenir un carnet d'aplicador i manipulador d'aquests productes. El carnet habilita per:

- realitzar tractaments amb productes fitosanitaris d'ús professional
- comprar els productes fitosanitaris

Els agricultors que disposin de personal auxiliar que faci tractaments a la pròpia explotació han de disposar del carnet d'aplicador de nivell qualificat.

Per **evitar contaminacions** en les aigües i el medi ambient, així com els problemes en la salut de l'agricultor i dels seus treballadors, s'han d'adoptar unes mesures preventives en els tractaments, com:

- Guardar una franja de seguretat de cinc metres en masses d'aigua superficials, exceptuant el cas de l'arròs i les sèquies per a reg.
- Realitzar prèviament a la mescla i càrrega del producte fitosanitari les operacions de regulació i comprovació de l'equip de tractament. Aquesta operació es farà, almenys, a 25 metres dels punts i masses d'aigua susceptibles de contaminació.
- Deixar sense tractar, com a mínim, una distància de 50 metres respecte dels punts d'extracció d'aigua destinada al consum humà en les masses d'aigua superficials, així com en els pous que es facin servir per tal finalitat.

Els productes fitosanitaris per a ús professional s'han de guardar en armaris o **espais tancats amb clau** i no han de ser accessibles als menors d'edat. Els magatzems han de complir a més a més, un seguit de requeriments mínims per evitar riscos i manipulacions perilloses.

Tots els equips d'aplicació de productes fitosanitaris hauran de passar **inspeccions periòdiques**. Tots els equips de més de 100 litres s'han d'inscriure al Registre Oficial de Maquinària Agrícola (ROMA) i han de ser inspeccionats abans de finalitzar l'any 2016.

Quadern d'explotació

L'agricultor professional ha de disposar del quadern d'explotació, on ha d'anotar les dades de l'explotació, les parcel·les amb indicació de les dades SIGPAC, el personal aplicador de productes fitosanitaris, els equips d'aplicació emprats, i tots els tractaments fitosanitaris que s'han realitzat a cada parcel·la.

La documentació que ha de guardar el titular de l'explotació durant un període de tres anys és:

■	El quadern d'explotació
■	El document d'assessorament
■	Els certificats d'inspecció dels equips d'aplicació
■	Els contractes amb empreses de tractaments (si s'escau)
■	Les factures de la compra dels productes fitosanitaris
■	Els resultats de les anàlisis de residus de productes fitosanitaris fets a l'explotació
■	Els comprovants de lliurament dels envasos a un gestor de residus o a SIGFITO

Assessorament

L'assessorament haurà de ser realitzat per un tècnic que pugui acreditar la condició d'assessor i s'ha de fer seguint els principis generals de la gestió integrada de plagues. Quan el titular d'una explotació agrària, o una persona adscrita a aquesta, pu-

gui acreditar la condició d'assessor, podrà realitzar l'assessorament per aquesta explotació. L'assessor haurà de tenir en compte, en la seva activitat d'assessorament, les guies per cultiu o grup de cultius adoptades pel Comitè Fitosanitari Nacional.

Tindrà la condició d'**assessor en gestió integrada de plagues** qui acrediti davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma estar en possessió de titulació habilitant. Per a exercir com a assessor serà necessari estar inscrit en la secció «assessors» del Registre Oficial de Productors i Operadors de Mitjans de Defensa Fitosanitària.

L'assessor podrà exercir la seva activitat en tot el territori de l'Estat quan hagi acreditat la seva condició davant una comunitat autònoma i s'hagi inscrit en una de les oficines del Registre Oficial de Productors i Operadors.

Titulació habilitant

■ La titulació habilitant per exercir com a assessor en gestió integrada de plagues comprèn llicenciatures, enginyeries superiors, enginyeries tècniques, títols de grau, màster o tercer cicle, i títols de formació professional superior, que compleixin la condició de sumar en conjunt un mínim de 40 ECTS (*European Credit Transfer System*), en matèries relacionades directament amb la producció vegetal, i en particular en aquelles que, independentment de la denominació particular que rebin en el pla d'estudis corresponent, responguin de manera inequívoca als continguts de la taula que hi ha a la plana següent.

Dels 40 ECTS que preveu el paràgraf anterior, almenys 12 hauran de correspondre a matèries que estiguin relacionades directament amb la protecció vegetal, i en particular

La nova normativa, entrarà en vigor l'1 de gener de 2014 i exigirà l'assessorament d'un tècnic

Avaluació d'impacte ambiental
Botànica
Cultius herbacis
Cultius hortícoles
Cultius llenyosos
Edafologia
Entomologia agrícola o forestal
Fisiologia vegetal
Fitotècnia
Malherbologia
Mecanització agrària
Millora vegetal
Patologia vegetal
Planificació general dels cultius i aprofitaments forestals
Protecció vegetal
Química agrícola
Silvicultura

aquelles que, independentment de la denominació que rebin al pla d'estudis corresponent, responguin de manera inequívoca els següents continguts: Protecció vegetal, Entomologia agrícola o forestal, Patologia vegetal, Malherbologia. Mecanització (*Maquinària i equips per a la protecció de cultius*).

■ Compleixen les condicions especificades en el punt anterior les titulacions oficials amb plans d'estudi anteriors a l'Espai Europeu d'Educació Superior:

- Enginyer Agrònom
- Enginyer Tècnic Agrícola
- Enginyer de Forests
- Enginyer Tècnic Forestal
- Altres titulacions universitàries els titulars puguin acreditar haver rebut formació equivalent a la que s'especifica.

■ També compleixen aquestes condicions les següents titulacions de formació professional:

- Tècnic Superior en Paisatgisme i Medi Rural
- Tècnic Superior en Gestió Forestal i del Medi Natural

CALENDARI PER AGRICULTORS PROFESSIONALS

1 de gener de 2013: Quadern d'explotació

1 de gener de 2014: Aplicar els principis de la gestió integrada de plagues (GIP) i disposar d'assessorament (excepte produccions o tipus d'explotacions de baix consum de fitosanitaris) i seguir les Guies per cultius

26 de novembre de 2015: Carnet d'aplicador obligatori per poder comprar productes fitosanitaris

26 de novembre de 2016: Tots els equips d'aplicació de més de 100 litres inspeccionats

Normativa (*transposició de la Directiva 2009/128/CE d'ús sostenible dels plaguicides*)

Reial Decret 1702/2011, de 18 de novembre, de inspeccions periòdiques dels equips d'aplicació dels productes fitosanitaris.

Reial Decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel qual s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes fitosanitaris.

- Altres titulacions de formació professional superior els titulars puguin acreditar haver rebut formació equivalent

No obstant això, l'òrgan competent de la comunitat autònoma podrà atorgar fins l'1 de gener de 2015, la condició d'assessor als titulats universitaris o de formació professional adequada que puguin acreditar experiència suficient adquirida abans d'aquesta data en tasques d'assessorament de, com a mínim, quatre anys en estacions d'avisos, empreses de tractaments, associacions per a la defensa fitosanitària i producció integrada.

Fitosanitaris en àmbits no agraris

En parcs i jardins, camps d'esports, xarxes de serveis i zones industrials, els tractaments només poden realitzar-los els aplicadors professionals assistits

també obligatòriament per assessors en gestió integrada de plagues.

Queden eximits els espais d'ús privat (jardins domèstics d'exterior i interior i horts familiars) que podran ser tractats per persones no professionals amb productes autoritzats per a ús no professional.

Venda de productes fitosanitaris

Totes les transaccions amb productes fitosanitaris han de ser registrades pel venedor i en aquest registre ha de constar les dades del comprador.

Així mateix, els distribuïdors i venedors han de disposar d'un tècnic amb titulació habilitant d'acord amb el que estableix la Llei 43/2002 de sanitat vegetal. Aquesta titulació ha de ser la mateixa que estableix el Reial Decret 1311/2012 per als assessors en gestió integrada de plagues.

Els sistemes per a la regulació de la productivitat i la qualitat de la fruita dolça

Per cinquena vegada estem organitzant la JORNADA TÈCNICA que celebrem anualment a la nostra demarcació. Si en anys anteriors hem tractat de sistemes alternatius de control de plagues, de l'ús de feromones i atraients, o de la tecnologia de la fertilització, en aquesta ocasió ens proposem presentar els mètodes per a aconseguir una regulació o equilibri entre la producció i la qualitat de la fruita.

A la pràctica habitual, els recursos disponibles per a obtenir collites de fruita dolça en quantitat i qualitat suficients són limitats, i alguns encara es troben en fases experimentals. Les tecnologies es basen en productes químics, sistemes biològics, equips mecànics i en determinades pràctiques culturals; tots aquests aspectes seran presentats i analitzats per experts i discutits amb els participants.

Volem contribuir d'aquesta manera, a completar els coneixements necessaris per a obtenir bons resultats tan des del punt de vista agronòmic com comercial o econòmic, recollint les orientacions moltes vegades disperses o descontextualitzades que existeixen al nostre entorn i ajustant-les als requeriments sostenibles.

La Jornada d'aquest any la celebrarem en les instal·lacions del Palau de Congressos La Llotja de Lleida i tindrà lloc el proper dimecres 30 d'octubre. Tan aviat com en tinguem enllestit el programa, us el farem arribar, juntament amb les condicions per a poder-hi prendre part.

“Colors” guanya la VII edició del premi de fotografia del col·legi

Per setè any consecutiu el Jurat del Concurs de Fotografia que organitza la demarcació de Lleida del Col·legi es va reunir per emetre el seu veredict d'aquesta edició. El guanyador es va concentrar en un únic premi que va ser per a l'obra “Colors” del col·legiat Antoni Fernández Martínez.

El jurat va valorar tant la qualitat tècnica com estètica de la composició de la imatge presentada a concurs. El premi està dotat amb 300 euros i es lliurà en el marc del sopar de ce-

lebració de la Festivitat de Sant Isidre que es va fer el dia 17 de maig passat.

Un cop més, volem agrair als nostres col·legiatos la seva participació any rere any i el seu interès per copsar amb les seves instantànies la diversitat i l'atractiu del nostre món professional. Des de la Demarcació de Lleida del Col·legi estem preparant ja la propera edició del certamen que esperem tingui tan bona acollida com els precedents.

Fe d'errades

A la plana 3 del número 35 de la revista [@groenginy](#) es va atribuir per error a Francesc Xavier Miarnau la fotografia de la portada quan l'autoria aquesta correspon al nostre company [Ramon Buira Capdevila](#).

Des d'[@groenginy](#) demanem disculpes per l'error a ambdós implicats i us agraïm que ens féssiu arribar la correcció corresponent.

Narciso Pastor, director de l'Escola Tècnica Superior de'Enginyeria Agrària-Udl

L'ETSEA ha de ser el pal de paller del sector agroalimentari lleidatà

El 28 de febrer va ser nomenat Director de l'ETSEA pel Consell de Govern de la UdL. Nascut a la Rioja, la seva vida està lligada des de 1989 a les comarques de Lleida. Va venir per estudiar el Curs d'Adaptació i s'hi va quedar. Aquí es va doctorar, ha desenvolupat la seva vida professional i hi ha arrelat.

Pregunta.- Un moment difícil per agafar la direcció d'ETSEA, no li sembla?

N. Pastor.- Sí, estem en un moment crític pel que fa a les retallades de sous, de recursos pressupostaris, d'incertesa, però crec que hem de canviar de perspectiva i estimular la creativitat per no disminuir la qualitat de la docència. Al cap i a la fi, quan nosaltres estudiàvem vam fer moltes menys pràctiques i no ens va anar tan malament. Es un moment difícil, però m'estimo més mirar-m'ho com un moment d'oportunitats, un moment per innovar... Evidentment que per formar tècnics fan falta recursos en laboratoris, en programari, en pràctiques, però crec que es pot fer molt si s'hi posa imaginació i ganes.

Pregunta.- L'ETSEA està ben posicionada per a poder-ho fer?

N. Pastor.- Enguany hem celebrat el 40 aniversari i cal destacar que durant aquest temps s'han aglutinat molts coneixements, molts esforços que han sumat perquè avui el Campus d'ETSEA sigui el referent agroalimentari per excel·lència de Catalunya. Som al Top 5 d'Espanya, entre els primers 25 d'Europa i en el grup dels cent primers del món. I aquesta és la prova que l'articulació de molts esforços acaba repercutint en la qualitat dels estudis que avui

oferim -6 graus i 11 màster- que hem de mantenir amb la mateixa exigència de qualitat, i amb la investigació estirant fort del carro.

Pregunta.- La investigació és un dels referents de l'ETSEA...

N. Pastor.- En aquest moment disposem de 16 grups d'investigació consolidats, reconeguts oficialment. I això suposa, ni més ni menys que una tercera part dels grups que hi ha a Catalunya. Som pioners. Sabem que encara hi ha molt per a fer, però ens hem d'esforçar per mantenir i fer

créixer el llegat que tenim a les mans amb humilitat però amb l'orgull del gran paper que tenim en l'àmbit agroalimentari. Hem de donar a conèixer més el que fem encara que sigui complicat fer-ho.

Pregunta.- Hi ha prou relació entre la Universitat i les empreses del sector?

N. Pastor.- Es important dir que els convenis amb altres centres són molt bons des del punt de vista estratègic, però no ho és menys que el territori hi sigui present, que conegui la marca ETSEA, ja que el sector agroalimentari té un potencial brutal a les nostres comarques i és el motor de Catalunya. Hem de ser *gota malaia*, hem de calar en totes i cada una de les empreses que treballen

En moments difícils, la creativitat ha de substituir la manca de recursos i mantenir la qualitat i el nivell en la docència

al sector perquè puguem esdevenir el pal de paller del sector agroalimentari lleidatà i català. I en aquest procés és en el que hem d'invertir més esforços. Crec que una de les oportunitats que tenim per davant col·laborant amb les empreses i amb d'altres agents del sector com el Col·legi és la d'anar perfilant la formació dels alumnes per a que s'adapti a les necessitats que hi hagi en cada moment. I de fet aquesta és una de les apostes de la UdL amb les pràctiques integrades dels titulats de grau.

Pregunta.- En què consisteixen?

N. Pastor.- L'escola buscarà empreses per a que absorbeixin els professionals que es preparen per entrar en aquest mercat laboral, serà la seva primera immersió al sector productiu i per això és important disposar d'una bona xarxa d'empreses. Tenim la sort que molts dels professionals del sector han sortit de l'ETSEA i per tant, són conscients de la importància d'aquestes accions que alhora permeten prendre el pols del que el sector necessita de veritat. I alhora hem de treballar l'Emprenedoria perquè els nostres estudiants recuperin la xispa de voler ser empresa i tinguin les habilitats per a llançar-se en aquesta aventura.

Pregunta.- Quina relació es manté amb el Col·legi d'Enginyers a Lleida?

N. Pastor.- Crec que puc dir que és molt bona i fluïda en ambdues direccions. Col·laborem contínuament. I crec que des de la Universitat hem d'explicar als nostres alumnes la importància de disposar d'un instrument com el Col·legi, perquè va molt més enllà del pagament de la quota. Els inputs que se n'obtenen són molt importants (cursos, novetats...) Com a col·lectiu no ens podem permetre renunciar a una eina corporativista com aquesta, perquè està demostrat que ens dóna força com a professionals. Només cal mirar com la fan servir els metges o els advocats...

Pregunta.- S'ha tancat el problema amb el màster?

N. Pastor.- Tot apunta a que sí. Hem de treballar amb fórmules dinàmiques per atraure a futurs demandants d'aquests estudis i integrar diferents tipus d'interessos. Hem de ser creatius per interaccionar amb Barcelona sense renunciar al nostre lideratge en aquesta qüestió.

Pregunta.- La proposta d'Agrosmart n'és una peça?

N. Pastor.- Agrosmart és una estratègia que es va iniciar en temps de la Doctora Rosa Teira que té com a objectiu captar recursos. Pretén convertir-se en un *pool* en la innovació productiva que ens permeti crear sinèrgies entre la Politècnica i l'ETSEA ja que en un moment com aquest en que els recursos per a investigació en el Pla Nacional són ajustats, hem de mirar a Europa i en aquest marc canvien les regles de joc. Europa vol projectes d'investigació més transversals, que involucrin diferents àrees del coneixement i aquesta és una qüestió a la que s'arriba esforços i fent propostes comunes.

"Internet també ha revolucionat la Universitat"

Les noves tecnologies de la comunicació han entrat amb força a la nostra societat i la Universitat no n'ha quedat al marge. Per al nou director de l'ETSEA, "el que està clar és que els temps han canviat i que el format estàndard ja no serveix, per això parlem de màsters interuniversitaris, de dobles titulacions o del Campus Iberus".

"Si fa uns anys ens haguessin dit que tindriem Facebook, que ens donariem a conèixer mitjançant Twitter, ningú no s'ho hauria cregut. Però el cert és que rebem molta demanda d'informació per aquestes vies".

"Els especialistes en jardineria surten de la UdL"

Ho diu convençut, segur que la formació que es dóna als futurs professionals que avui són a les aules de l'ETSEA-UdL o als que hi han passat.

Reconeix que es un sector on "hi ha molt intrusisme" ja que en el disseny de zones verdes sovint hi intervenen d'altres professions com els arquitectes o els enginyers de camins. Però Pastor recalca que "hi ha qüestions que en aquests estudis no es veuen ni de lluny, com la fotosíntesi, i que són clau en la sostenibilitat d'un espai".

Jaume Carrera Cortina, col·legiat núm. 891

“Els estàndards secundaris, causa de més d’una resistència”

Pregunta.- Quins moments destacaria en l’evolució de la relació entre sector fitosanitari i producció?

Jaume Carrera.- L’evolució ha estat enorme, ja que fa només uns anys la informació que arribava als pagesos procedia majoritàriament de les cases comercials i dels distribuïdors. Els únics mètodes d’assessorament dels quals disposava la producció eren les cases comercials o els Serveis d’Extensió Agrària. El primer salt qualitatiu va ser amb l’establiment de les diferents estacions d’avisos l’any 1970, però en aquell moment la informació circulava de manera molt lenta, cada quinze o vint dies arribava un butlletí des dels serveis tècnics de les cases comercials, per correu postal que sovint feia tard per resoldre els problemes que sorgien a les finques i per tant, la pràctica habitual era la de seguir uns calendaris de tractament que poc a poc es van anar convertint en històrics. L’altre gran pas, va ser l’arribada de les ADV que van ajudar moltíssim a la transformació del sector, ja que aportaven coneixement tècnic directe i proper als productors però alhora tenien lligams molt estrets amb les estacions d’avisos. Després van arribar les xarxes agrometeorològiques que van permetre tecnificar els tractaments adequant-los de manera més acurada al moment idoni per controlar la plaga o malaltia. I avui, ens trobem que el pagès tot sol no té capacitat per determinar què fer a la seva finca perquè és impossible que conegui totes i cadascuna de les normes que l’afecten i que són tan canviants, ja que no és només la normativa oficial, sinó també tot el tema dels estàndards secundaris que cada vegada tenen més influència al sector, especialment a la fructicultura, per això la figura del tècnic assessor és fonamental.

Pregunta.- Ha perdut valor l’experiència del productor?

Jaume Carrera.- S’ha relativitzat, però la seva experiència sempre és clau, ja que ningú millor que ell sap si en una determinada partida s’hi donen determinades condicions que fan que un tractament funcioni millor o pitjor. És imprescindible comptar amb ells. Tot i això, val a dir que en el cas de la fructicultura, tots vam anar aprenent-ne sobre la marxa ja que ningú no hi tenia experiència perquè era un conreu nou. Ara tot ha canviat molt amb l’arribada de nous portaempelts, nous sistemes de formació, de reg... les plantacions s’han fet més intensives i els rendiments han crescut notablement... i a més a més, des de l’Ad-

ministració s’ha fet un gran esforç per a tecnificar el sistema, i això s’ha de reconèixer igual que cal tenir present el paper que en el seu moment van jugar les empreses fitosanitàries.

Pregunta.-Els canvis introduïts en la gestió dels fitosanitaris tornen a estar d’actualitat. Com es veu des del sector?

Jaume Carrera.- Les normatives han de ser eines per a fer servir, per a garantir la seguretat i la qualitat dels aliments, però hi ha moltes diferències entre països que principalment es deuen al temps que es tarda en registrar un pro-

ducte. Això crea desavantatges competitiu, fa que es visquin situacions ridícules com el fet que mentre al nostre mercat entra una poma francesa o italiana tractada amb determinat fitosanitari, la producció que s'obté en els assajos per a poder registrar-lo aquí s'hagi de destruir. A França es tarda un any i mig en registrar un producte, mentre que a Espanya se'n tarden cinc i a més a més hi ha tota la qüestió dels estàndards secundaris que imposen les grans superfícies. Sembla que amb la nova normativa el registre serà zonal i una vegada s'hagi acceptat un producte es disposarà de dos mesos per adaptar la normativa o explicar perquè no ho han fet. Fins ara el reconeixement mutu només funcionava a mitges... veurem si finalment aquests problemes queden resolts.

Pregunta.- En els anàlisi multiresidus, en els LMR...fins a quin punt els estàndards secundaris perjudiquen la credibilitat de la investigació científica?

Jaume Carrera.- Quan es fa el desenvolupament o el registre d'un determinat fitosanitari es fan anàlisis i investigacions científiques molt serioses que tenen en compte les concentracions per garantir la qualitat i seguretat alimentària, les normatives internacionals, els temps de ha de transcorre fins que una fruita tractada arribi al consumidor... En canvi, les exigències d'aquestes grans superfícies, aquests estàndards secundaris no en tenen cap de criteri científic, són purament estratègies comercials que escanyen més o menys els productors. Si el límit normatiu

d'una substància és 10 ppm, i ells volen reduir el nombre de proveïdors, diuen que enguany ha de ser de cinc i res no els impedeix que l'any vinent sigui 3... Això fa que el productor acabi abusant aquelles substàncies permeses i per tant afavorint l'aparició de resistències. I aquest és un joc en el que és molt perillós de mantenir-nos-hi, ja que no disposem de tants productes com per poder controlar les plagues que es facin resistents a una determinada substància... és un problema que va molt més enllà de la perspectiva comercial, i no en som prou conscients perquè necessitem encarar la nostra producció cap al mercat que se l'ha de menjar, i les grans superfícies ho saben.

Pregunta.- Què hauria de fer el Col·legi pels que treballen al món dels fitosanitaris?

Jaume Carrera.- Més força per a que es valori l'activitat que fa l'ETA basant-se en criteris tècnics i no seguir paràmetres polítics, perquè ja sabem que aquests canvien cada quatre anys. S'haurien de defensar els interessos del sector davant de normatives i imposicions que sovint arriben de fora. No és lògic que en la producció integrada, l'assessorament el pugui fer qui només té com a bagatge la pràctica (4 anys) o un títol d'FP i que en canvi al tècnic no se li reconegui per se, aquest coneixement. Si cal fer un curs per conèixer noves normatives, d'acord, però que només estigui obert a enginyers/eres que coneixen les implicacions que una o altra actuació poden tenir sobre les produccions, el medi... perquè s'han format en això.

Qui és Jaume Carrera?

Nascut a Borén (Alt Àneu) va anar a estudiar a a l'Escola Industrial de la Diputació de Barcelona, a la ciutat comtal "perquè llavors, els del Pirineu teníem més tendència a anar a Barcelona que a Lleida".

Va acabar la carrera el 1973 i aleshores sí, va buscar feina a les comarques de Ponent, on des de la tardor de l'any 1974 ha treballat a la indústria fitosanitària, una activitat de la qual recentment s'ha jubilat "per donar pas a gent amb idees més fresques".

La seva vida professional va començar a l'empresa Indústries Químiques Argos, una feina que com va dir li ha "durat tota la vida" ja que, si bé ha anat canviant d'empresa, el canvi sempre ha estat provocat per fusions i adquisicions empresarials. Així, l'any 1976 i fins al 93 va formar part de la plantilla de Shell en la

branca agrària i d'aquesta, va passar a American Cynamid, fins que l'any 2000 la multinacional BASF es va fer amb la firma i evidentment amb el seu personal.

**Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles
i Perits Agrícoles - Demarcació de Lleida**

Passeig Ronda, 170 1er - 25008 Lleida

lleida@agricoles.org